

Tsgħa ta lwa Pwal ɳa La Afisus

Gażgu

¹ I'i Pwal, zbap Lazgħlafta ɳa nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi, ta vinda na delew na ɳa kaghuni għwal ma luwa Afisus ta nzakway ka ɳa Lazgħlafta, ɳa kaghuni ta zlghaqta Yesu Kristi ka nzaku kuni ka ɳani ya, ta vindaghunafta yu.

² Ka vlagħunavla Da mu Lazgħlafta nda Mgħama mu Yesu Kristi ta zdakatahudni nda zdakwani tani.

Vlamavla Lazgħlafta ta zdakwani ma Yesu Kristi

³ Zləzlvama Lazgħlafta ta nzakway ka Dani ma Mgħam Yesu Kristi. Tsatsi ta tfamaghatawi ma vlamatani ta inda skwi dinadina daga ta luwa ɳa katanja sulkuma mu. Nda ma ndi'atā vgha mu nda Yesu Kristi magamata tsi. ⁴ Ma kċaku Lazgħlafta zlagonaptá ghənja hadik, zabapzaba ta amu ɳa nzaku ka mnduhani, ka guyamafta nda Yesu, kada nzakwa mu hezle' ɳa nzakwa mu kul hađi ghwadaka skwi ta amu. ⁵ Dvudva ta amu daga manda ghalya, ka psaptá tsi ta amu ka nimista ka zwanani nda ma Yesu Kristi. Manda tsaya dvuta tsi ma zdakwani. ⁶ Manda tsaya magata tsi ɳa zləzlvay mu ta glakwa zdakatahudni. Katakata vlamata tsi ta zdakatahudni ya nda ma slna Zwaġġani dvu tsi.

7 Nda usani varata tsi ta amu, amu gwal nda ndi'a nda tsi, ka plimistá* tsi ta dmakuha mu. Mantsa ya maraman̄ta Lazglafta ta glakwa zdakatahudani. **8** Ka ndəghamaftá tsi nda tsa zdakatahudani ya, ka vlamatá inda difil nda mahizl ya ta ramata. **9** Ka maraman̄tā tsi ta skwi ḥa magay ya nda difa daga manda ghalya si kul snan̄tā mnduha. Tsa skwi kumaf tsi ta magay ya ná, nda nza nda ma slna Yesu Kristi. **10** Wya tsa skwi ya: Ka nda maga fitik, dza'a tskanatska ta inda skwiha nda ya ta luwa tani, nda ya ta hadik tani, ḥa nzanaghata Yesu Kristi ka mgham ta ghənja tanj demdem.

11 Zabapzaba Lazglafta ta amu ḥa nzakway ka mnduhani ma guyamaftani nda Kristi. Magamaga manda tsaya, kabga tamafta ta imi ta sləmən̄† daga manda ghalya. Ka mnaftá tsi ta magakwa inda skwi manda ya kumañ tsi, **12** kada zləzlva mnduha ta glakwani ma aŋni ta faftá ghənja ḥni ta Yesu Kristi daga tanṭaj ya.

13 Mantsa ya kaghuni guli nda ndi'a kuni nda tsi ma snan̄ta ghuni ta vərda gwada ya kəl Lazglafta ka mbaghunafta, ma vleta ghuni ta ghənja ghuni ḥa Yesu Kristi. Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, ka vlaghunatá Lazglafta ta Sulkum nda ghuuba ya tamaf tsi ta imi ta sləmən̄ ya. Tsa Sulkum ya ná, ḥizla nzakwa mu ka mnduha Lazglafta ya. **14** Na dasudasu vlamata tsi ta tsa Sulkum ya, ḥa maran̄ta ká Lazglafta dza'a vlamatá inda p̄dakwa skwiha dinadina dazlay, manda ya mna tsi. Ma tsa fitik

* **1:7** Gra nda vli ma Kwalasuhā 1:14. † **1:11** Ngha ta Yesuwa 13:19.

dza'a mbamafta Lazglafta ɳa dekdek ya dza'a tsu'a mu. Zləzlvama glakwa Lazglafta.

*Ndəba dzva Pwal ta ghənja gwal zlghay nda ɳuduf
ma Afisus*

¹⁵ Tsaya ta kəl yu ka rfa Lazglafta ta ghənja kaghuni. Manda snajta da kazlay: Zlghafz-gha kuni ta Yesu Kristi, dvudva kuni ta mnduha Lazglafta guli kə'a, ¹⁶ had yu ta zlanatá maga du'a ta ghənja kaghuni wu, ta rfanagharfa yu ta Lazglafta. ¹⁷ Tsatsi ná, Da dagala ya. Nani ta maganata Mghama mu Yesu Kristi ta slna. Da tsi ta ndəba yu ta dzvu ka vlaghunata tsi ta difil dza'a kəl kuni ka laviñtā snajtā vərda tsatsi. ¹⁸ Ta ndəbay yu ta dzvu da tsi guli ka tsalaghunapta tsi ta ndana ghuni dina, kada snajta kuni ta tsa ɳərma skwi kəl tsi ka hgaghunata kazlay: Dza'a mutsay kuni kə'a ya. Ta ndəbay yu ta dzvu guli dza'a kəl kuni ka snajtā glakwa tsa skwa za həga faghuna tsi nda inda gwal ta nzakway ka ɳani ya tanı. ¹⁹ Ta kumay yu ta snajta ghuni kazlay: Malaghumala mbrakwani ta inda skwi, nda ya kə'a ta kata amu gwal ta zlghafta kə'a. Katakata tsa mbrakwani ya. ²⁰ Nda tsa mbrakwani ya sli'aganapta tsi ta Kristi ma mtaku ka nzanata nda ga zeghwani ta luwa‡ ɳa vlañtā glaku. ²¹ Hada ta ga Kristi ta mgham ta ghənja inda sulkumha dagaladagala, kabga malaghumala ta mbrakwa tanj. Malaghumala mbrakwani ta inda mbraku ya vlañ lu ta mndu ɳa ga mgham§. Ta ghənja gwal vlañ lu ta ga mgham ndanana yeya a wu,

‡ **1:20** Ngha ta Zabura 110:1. § **1:21** Ngha ta Kwalasuhu 1:16
nda skwi ya vindiq lu mistani ɳa ɳanata.

nda gwal dza'a gay ta kəma tani. ²² Ka vlañtá* Lazglafta ta ga mgham ta ghənja inda skwi. Ma tsa nzakwani ka mali ta ghənja inda skwiha ya, ka fata tsi guli ḥa nzaku ka ghənja Igliz. ²³ Kristi ná, ghənja ta ghənja Igliz ya, ta nzakway ka vghani. Ma tsa guyatá vgha mnduhani ya nzamta Kristi. Ma tsatsi nzatá nzakwa Lazglafta ka mara vgha nda ma tsatsi guli.

2

Sli'agamapsli'a Lazglafta ma mtaku kawadaga nda Yesu Kristi

¹ Ghalya si nda rwa kaghuni ta wa ira Lazglafta, kabga ghwadaka skwiha si ta magə kuni. ² Si ta gdata ta ksa sada mnduha ma na ghənja haçik na kuni. Gwada halaway ta ga mgham ta ghənja ghwadaka sulkumha, ta nzaku ma ghuvañata luwa si sna kuni. Kulam ndana tsa ghwadaka sulkum ya ta gdata ta ksa slna ma ḥjudufa mnduha ta kwalaghuta sna gwada Lazglafta. ³ Amu demdem guli, manda tsa nzakwa hahən ja si amu ghalya. Ghwadaka skwiha ta kumə ḥjudufa mu, nda ghwadaka ndanuha ta ndanu mu, si ta magə mu. Ma tsa nzatá nzakwa mu manda tsaya ná, ma dza'a dədəmdəda amu guli da basa ḥjudufa Lazglafta, ka guram nda va ḥa tsa mnduha ta maga ghwadaka skwiha ya.

⁴ Tsaw Lazglafta ná, dagala tawa hidahidani, dvudva ta amu. ⁵ Kulam nda va tsa rwatá amu, kabga vəl magata mu ta ghwadaka skwiha ya ná, ka ḫvaftá tsi ta amu ka vramamta nda hafu

* ^{1:22} Ngha ta Zabura 8:7.

kawadaga nda Kristi. Zdakatahudá Lazglafta kəl kuni ka mbafta. ⁶ Ma tsa ndi'atá amu nda Kristi ya, ka sli'agamaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa kawadaga nda Yesu Kristi ka pgħatá amu ta luwa, ka nzamata ka ga mgham kawadaga nda Yesu Kristi. ⁷ Mantsa ya maramanta tsi ta zdakatahudani nda ma Yesu Kristi, ɳa nghanġa mnduha dza'a yayə lu ta kəma ta nzakwa glakwa tsa zdakatahudani ta malaghutá inda skwi ya. ⁸ Zdakatahudani tani kəl Lazglafta ka mbagħuna-nafta nda ma zlghafta ghuni ta Kristi. Mbaghunaf a ta ghənja vəl magata ghuni ta skwiha dīnadina wu, ka mbalay mbaghunafta tsi. ⁹ Mbaghunaf a Lazglafta ta ghənja vəl magata ghuni ta sana slna wu, da għerbə mndu ta għerbaku. ¹⁰ Magatá slna Lazglafta na amu na. Vlamavla ta hafu ka lfid ma ndi'atá amu nda Yesu Kristi ɳa għadha mu ta maga slnaha dīnadina. Nda ghada payafta Lazglafta manda tsaya, ɳa magay mu.

Ka mndu turtuk lu ma Kristi

¹¹ Ka yu ta mnaghunata wa, mndera la Yahuda a kaghuni wa. Havakwahava 6a ta nzakwa ghuni ghallya ta kul zlghافتá kuni ta Kristi. Gwal kul tsaku fafada taŋ ka həej ta hga kaghuni. Kəl həej ka hga kaghuni manda tsaya na: Mnduha Lazglafta aŋni ka hahəej, kabga datsatá fafada taŋ. Tsaw tsa tsatá fafada taŋ ya ná, skwi ta ngħanantá slu'uvgha ya datsa mnduha nda dzva taŋ. ¹² Havakwahava kazlay: Ma tsa fitik ya ná, sna a kuni ta Kristi wu kə'a. Nza a kuni tekw mataba mnduha ta hadika Isra'ila wa. Tekw a kaghuni mataba gwal dzraf Lazglafta ta wi nda həej ka tanaftá imi ta sləməej ta həej ya wa. Ma nzakwa

ghuni ma na ghənja hadik na ná, had skwi faf kuni ta ghənji tida wu, sna a kuni ta Lazglafta guli wa. ¹³ Ghalya, si di'iñ kuni nda Lazglafta. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Yesu Kristi ma pghintani ta usani ta gwada ta kaghuni ma mtutani. Tsaya ta ndusaghunakta nda Lazglafta. ¹⁴ Manda bata dzugur si nzatá nzakwa ghuma mataba mu, ka sagha tsi psliñta, ka namafta ka mndəra mndu turtuk. Əñka'a ka tsatsi ta famta zdaku mataba mu. ¹⁵ Ka hlinjtá tsi ta inda tsa zlahuha ta mnə la Yahuda ya nda ma mtutani, kabga ḥa guyanaftá mndəra la Yahuda nda sanlaha ma mndəra mndu ḥa nzakwa tanj ka sana lfida mndəra mndu turtuk. Ma tsa magatani mantsa ya famta tsi ta zdaku mataba tanj. ¹⁶ Ma tsa mtutani ta udza zləñjay ya guyanafta tsi ta tsa mndəra mnduha his ya ka mndəra mndu turtuk, ka slərbaptá zughu mataba tanj nda Lazglafta. Ma tsa mtutani ya kwala sani kul husanjá sani nda sani mataba tanj. ¹⁷ Sasa Kristi ta ghənja hadik da mna Lfida Gwada ta ghənja zdaku ḥa kaghuni gwal si di'iñ nda Lazglafta, nda ya ḥa aŋni gwal si ta ndusanavatá* Lazglafta ya. ¹⁸ Əñka'a ka Kristi kəl amu demdem, kaghuni nda aŋni tani, ka laviñta ndusanavatá Lazglafta ta nza-kway ka Da, nda ma tsa Sulkum nda għuha turtuk ya.

¹⁹ Tsaya tama ná, nza a kuni ka mayəm wu, nza a kuni ka matbay guli tama wa. Nda nza kuni ndanana tama ka mnda luwa kawadaga nda sanlaha ma mnduha Lazglafta. Nda nza kuni ka mnda huda həga. ²⁰ Nda nza kuni manda palaha ta

* ^{2:17} Gray nda Isaya 57:19.

bə lu ta həga nda tsi. Gwal għunay nda la anabi na tughwa tsa həga ya. Yesu Kristi tsa pala diħaf tsa həga ya ta vgha tida ya. ²¹ Ənja' ka tsatsi kəl tsa həga ya ka sladata, ka ɻaliku, ka nuta ka həga nda għuha ka nja Lazgħafta ya. ²² Ma tsa ndi'atá kaghuni nda Kristi ya, guyaghunafgħu nda sanlaha ma għwal zlghay nda ɻjuduf guli, kada nuta mu ka tsa həga ta nzaku Lazgħafta nda ma Sulkum ya.

3

Mnay Pwal ta difatá skwa Lazgħafta

¹ Tsaya kəl i'i Pwal hbam lu ma gamak ka maga du'a ta ghənja kaghuni. Hbamħba lu ta i'i ta ghənja vəl maganata da ta slna ta Yesu Kristi nja kata kaghuni għwal kul nzakway ka la Yahuda ya. ² Nda sna kuni kahwathwata kazlay: Zdazda Lazgħafta ta hudi ka vlihatá slna nja magay da nja ghuni kə'a. ³ Tsatsi ta gunidjntā għunislaka da, kəl yu ka snantā difata skwani manda ya vindaghunaf yu ned ya kay. ⁴ Ka dzaejjfda kuni katsi ná, dza'a nda sna kuni kazlay: Nda sna yu ta difatá skwa Lazgħafta ta nzakway ka Kristi kə'a. ⁵ Tsa difatá skwani ya ná, marana ja Lazgħafta ta mnduha ghalya wa. Ndananana tama, ka marigintá tsi nda ma Sulkum nda għuha, ka maranajtā tsi ta mnduhani zabap tsi nja nzakway ka għwal għunay nda la anabi. ⁶ Wya tsa skwa Lazgħafta ta difanata ya: Dza'a zay għwal kul haċċ ka mndera la Yahuda ta zl-ghafta ta za mgham ta vəl Lazgħafta kawadaga nda mndera la Yahuda għwal ta zl-ghafta. Nda kaghuni tani, nda vərda la Yahuda tani, nda na kuni ka mndera mndu turtuk. Tsa imi tanaf Lazgħafta ta

sləmən̄ ta gwal ta ndi'aftá vgha nda Yesu Kristi ya ná, dza'a vlamavla, ka Lfida Gwada ta mnay.

⁷ Zdidiñzda Lazglafta ta hudi ka nidifta ka Kwalvani ḥa mna tsa Lfida Gwada ya ḥa mnduha nda ma mbrakwani ya vliha tsi. ⁸ Mal i'i hta tani mataba mnduha* Lazglafta mndani, kulam nda va tsa, ka zdantá tsi ta hudi ka vlihatá tsa slna mnanañtá gwal kul nzakway ka la Yahuda ya, ta tsa zdaku ta mutsu lu da Kristi ya. Tsa zdaku ya ná, dagala katakata, laviñ a mnduha ta kðanaktá snanta wa. ⁹ Ka zdidintá Lazglafta ta hudi guli ḥa tsislanapta da ta inda mndu, ká Lazglafta fata daga manda ghalya ta tsa difatá skwi dza'a tsi magay ya. Zlaganapzлага Lazglafta ta inda skwiha. Si nda difa da Lazglafta ta wa ira mnduha daga ghalya†. Ndana tama, ka kligintá tsi ta dañi. ¹⁰ Ndanana ka zlaganaptá Lazglafta nda ma mnduhani ḥa nghajta gwal dagaladagala nda gwal nda mbra nda mbra‡ ta luwa ta guyatá vgha mnduhani, ḥa snañta tanj ta nzakwa difla Lazglafta kavghakavgha. ¹¹ Nda kða fitika fata Lazglafta daga ta kul magaftá tsi ta ghëja hadik. Ndanana ka magatá tsi nda ma Yesu Kristi Mghama mu. ¹² Nda ma zlghafta mu ta Yesu Kristi ka ndi'aftá vgha nda tsi, kél mu ka ndusanavata Lazglafta kul hañ zləñ. ¹³ Tsaya tama ta kél yu ka ndəba dzvu ḥa ghuni, ma rwaghuna tsi ta vgha, kabga snañta ghuni ta ghuya ðañwa da ta ghëja vəl mnaghunata da ta Lfida Gwada. Ka ufa tsa ghuya ðañwa da ta ghëja ghuni ya, ta vgha ḥa ghuni.

* **3:8** Gray nda 1 La Kwareñt 15:9. † **3:9** Gray nda Ruma 16:25.

26. ‡ **3:10** Ngha ta Kwalasuhu 1:16 nda skwi ya vindin lu mistani ḥa ñjanata.

Dva mnda Kristi

¹⁴ Ta ghənja tsaya ta kəl yu ka tsəlbata ka maga du'a ta ghənja kaghuni da Lazglafta ta nzakway ka Da. ¹⁵ Tsatsi vərda ka Da ta tsaftá hgu ta mndəra gwal ta hadik nda gwal ta luwa tani. ¹⁶ Tsaya ta kəl yu ka ndəba dzvu da tsi ka ksa tsi ta slna nda tsa mbrakwani dagala ya ma ɻudufa ghuni, ka vlaghunata tsi ta mbraku kahwathwata nda ma Sulkumani. ¹⁷ Ta daway yu da tsi guli ta gdavata Kristi ma ɻudufa ghuni ma zlghafta ya zlghafkuni. Ta ndəbay yu ta dzvu da tsi guli, ka ɻnavata kuni ka dvuvustá vgha ghuni sani nda sani. Ka ta dvuvusdva kuni ta vgha ghuni kahwathwata katsi ná, dza'a nzakway kuni manda dihatá fu laghu slrəjhani da ghuvata hadik. Dza'a nzakway kuni guli manda dihata həga thaf lu ta mndərani ta vəl təntənja. ¹⁸ Ma tsaya dza'a kəl kaghuni nda inda sanlaha ma mnduha Lazglafta ka snaqtá kdavakta dvu ya dvu Kristi ta amu. Had vərvra kdavakta dvuta ta dvuta tsi ta amu wa. ¹⁹ Aŋ mndani, had mndu ta laviqtá snaqtá vərvəra dvuta dvu Kristi ta amu mndani wu, dər má mantsa tsi, ta daway yu da Lazglafta ɻja laviqta ghuni ta snaqta, kada ksafta nzakwa ghuni ta sada Lazglafta.

²⁰ Lazglafta ta laviqtá maga inda skwi demdem. Nda tsa mbrakwani ta maga slna ma amu ya, ta laviqta tsi ta maga inda skwiha ka malaghutá skwiha ya ta dawu mu nda skwiha ta ndanu mu tani. ²¹ Zləzlvama Lazglafta ta ghənja ɻərma skwiha maga tsi nda ma mnduha ta zlghafta, nda ya nda ma Yesu Kristi. Zləzlvama zləzlva ɻja kdəkedzeŋ! Mantsa ya katsi.

4

Nzaku turtuk ma Kristi

¹ Ta ghənja tsaya tama ta käl i'i tsam lu ma gamak ta ghənja vəl maganata da ta slna ta Mgham Yesu Kristi, ka ndəba dzvu da kaghuni kazlay: Nzawanza ta nzaku tħukwa manda ya ta ranjtá mn-duha Lazglafta, kabga hgaghunahga Lazglafta ɻa nzaku ka ɻani kə'a ya. ² Ma inda skwi ta magə kuni, nda hana ka ghənja ghuni, leħtekwa ka nzakwa ghuni, ta ksay ka kuni ta ɻuduf. Su'uwawa ta skwi ta magaghunata sanlaha, ka dvuta kuni ta həj. ³ Sulkum nda għuġa ta guyaghunata, ɻavawa ja ka nzakwa kuni ta nzaku nda zdaku, kada nzakwa kuni ka għal nda guya ghənja tanj. ⁴ Għal zlghay nda ɻuduf ná, manda slu'uvgha* Kristi turtuktuk ya nzakwani. Turtuktuk Sulkum nda għuġa guli, turtuktuk skwi ya faf kuni ta ghəj tida hga ghuna Lazglafta ɻa zlghay. ⁵ Turtuktuk Mghama mu, turtuktuk tva zlghay nda ɻudufa mu, nda hga mndu turtuktuk magamafta lu ta batem. ⁶ Turtuktuk Lazglafta ta nzakway ka dani ma inda mndu, ta ga mgham ta ghənja inda mndu, ta ksa slna nda inda mndu, ta nzaku ma inda mndu.

⁷ Inda amu dagamaf daga Kristi ta zdakatahudani præk nda amu ɻa maga slnani, kabga mantsa ya kumafta tsi ta dagamafta. ⁸ Wya ka deftera Lazglafta mnata:

«Tahula għuħasaptani ta għumahani, ka ɻagħatá tsi ta luwa,
ka hlinjtá tsi ta kasatá vu'ahani,» ka'a.

* **4:4** Slu'uvgha turtuk: Gray nda sura 2:16, Ruma 12:5, 1 La Kwarejt 12:12.

Ka daganaftá tsi ta slna kavghakavgha[†] ta mnduha ta ghənja hadik.

⁹ «Ka ɻlagħatá tsi ta luwa,» ka defteri ya ní, nu klatá ghənja tsa gwada ya na? Kəl tsi ka mna tsaya ná, kabga tinjel ta na ghənja hadik na saha tsi karaku. ¹⁰ Tsa mndu ta saha ta ghənja hadik ya ná, va tsa mndu ya tsa ta ɻlagħatá ta luwa ka zaghuta trezekw, ɻa gayni ta mgham ta ghənja inda skwi nda Sulkumani. ¹¹ Tsatsi ta daganaftá slnaha kavghakavgha ta mnduha. Ka gwal għunay sanlaha, ka la anabi sanlaha, Ka gwal mna Lfida Gwada sanlaha, Ka gwal ngħa għal zlghay nda ɻjuduf ka tagħha skwiha[‡] ɻa tanj sanlaha. ¹² Manda tsaya kə'a daganata ɻa katay tanj ta mnduha Lazgħafta ɻa maganatá slnani, kada mut-safta mnduha Lazgħafta ta nzakway ka slu'uvgha Kristi ta ɻlaku ta kema ta kema. ¹³ Manda tsaya dza'a nzagħwafta mu demdem ta vghha ɻa nzaku ka mndu turtuk nda ma fafta mu ta ghənji ta Zwaġja Lazgħafta, ɻa snajta mu, ɻa nzakwa mu ka għal nda ndəha manda Kristi kul hað sana skwi tida ya. ¹⁴ Nda tsaya tama ná, nzata a mu manda zwani wa. Nangħafta a għal tsakalawi ta amu nda tsa għwadaka skwa tanj ta tagħha hənji ya ɻa zadimista ma tvi, manda kwambalu ta klambaraku ta ghənja dræf wa. ¹⁵ Nzata a mantsa ya wu, kahwathwata skwi ta nghanatá Lazgħafta dza'a mnuvusta mu ma dvuvusta mu ta vghha mu, ɻa glakwa mu ma inda skwi ma ndi'atá amu nda Kristi ta nzakway ka ghənji ta ghənja għal zlghay nda ɻjuduf ya. ¹⁶ Manda mala ta nzagħwanatá vghha mndu ya ná,

[†] 4:8 Ngha ta Zabura 68:19. [‡] 4:11 Gray nda 1 La Kwarenji 12:28.

manda tsaya nzagwanata Kristi ta mnduhani. Ka ta ksa slna inda fawayha ta vgha mndu manda ya ta raku katsi, dina ta glakwa tsa mndu ya ta glaku. Manda tsaya nzakwa gwal zlghay nda ɻuduf guli. Ka ta ɻvuvusdva mnduha Lazglafta ta vgha tanj, ta magay dər wa ta slnani ya vlanj lu katsi, dza'a glaku hən̄ ta kəma ta kəma nda mbrakwa Kristi.

Nzawanza ta nzaku ka lfid ma Kristi

¹⁷ Wya skwi ta mnaghunata yu. Ka ɻdañða ta mnaghunata yu guli ma hga Mgham. Yaha kuni nzakugħaltá nzaku manda gwal kul snanġtā Lazglafta, ta ndana skwi dza'a kwal kul katañtā hən̄ ya. ¹⁸ Nda dərzla sləmənja tanj, had lfida hafu ta vlə Lazglafta ya da hən̄ wu, kabga tənġtənja ghənja tanj, sna a hən̄ ta Lazglafta wa. ¹⁹ Ksa a hula ta hən̄ dər kinawu magata hən̄ ta ghwaðsaka skwi wa. Skwi ta kumə slu'uvgha ta magay fa hahən̄ ta ghənja tanj ɻa magay. Sli'iñsli'iñ yeya ɻa tanj ta magay, zla a hən̄ guli wa.

²⁰ Kagħuni, manda zlghafta ghuni ta Kristi ná, manda tsaya a tagħaghunaf lu ta tva nzaku wa. ²¹ Grafgra yu kazlay: Nda sna kuni ta gwadani ka zlghaftá kuni kā'a. Ma ndi'aftha ghuni ta vgha nda tsi, tagħaghunaf tagħha lu ta kahwathwata ma Yesu. ²² Skwi tagħaghunaf lu ná, zlanja ghuni ta tsa tva nzaku si ta nzakw kuni ghalya ya. Tsa tva nzaku si ta nzaku kuni ghalya ya si ta 6adza kaghuni, kabga si ta hara'uway kuni ta inda ghwaðsaka skwi ta nana kaghuni. ²³ Zlanañwa tvi ta Lazglafta ka mbəðanaftá tsi ta ɻudufa ghuni, ka ndana kuni ta vərða ndanu. ²⁴ Vlaghunavla

Lazglafta ta lfida nzaku ta gara vgha nda ɳani§. Favawa fa tama ta tsa lfida nzaku ta zdəganata ya. Tudukwa tsa tva nzaku ta zdəganata ya, nda għuba nzakwani guli manda ya ta tagħġe kahwathwata Lazglafta.

²⁵ Mantsa tama, yaha kuni tsakalgħaltawi, mnuvuswa kahwathwata mataba ghuni*, kabga nda guya mu demdem ma slu'uvgha turtuk. ²⁶ Ka gafga kuni ta sidi, dasuwa ká kuni da magata kuni ta għwadaka skwi†. Ma dədaghunagħha fitik nda ғasatá ɳuduf, ²⁷ da mutsaftá halaway ta tvi ɳa klamtá kaghuni da ga dmaku. ²⁸ Ka si ta għali mndu katsi, yaha tsi da għalġeltá ghali, ka maga tsi ta slna nda dzvani ɳa kata ghərjan, nda ya ɳa mutsaftani ta skwi ɳa katanjtá la ka psu. ²⁹ Yaha ɳaslu da sabi ma wa ghuni. Gwada vla mbraku ma zlghay nda ɳuduf ɳa sanlaha katsi sabi ma wa ghuni. Gwada ksay sləmən ka kuni gwadax, ɳa katanjtá sanlaha. ³⁰ Yaha kuni ɳranaftá ɳuduf ta Sulkum‡ nda għuħa ya vlagħuna Lazglafta. Tsa Sulkum nda għuħa ya ná, ɳizla nzakwa ghuni ka ɳa Lazglafta ya. Ta nzata tavata kaghuni tsa Sulkum ya ha ka sagħha tsa fitik dza'a kəl Lazglafta ka varatá kaghuni dekdek ya. ³¹ Hlinja dgħidha ma ɳudufa ghuni, zlanja bāsa ɳuduf, zlanja sidi, ma zlərdə kuni ta wi nda mndu, ma razə kuni ta mndu, yaha kuni da maga dər mndəra wat i ma għwadaka skwi. ³² Njerma skwi ká kuni magay mataba ghuni, nzawanza nda tawa hisħaħida, pluvuswa

§ **4:24** Gray nda Zlrafta 1:26. 27. * **4:25** Ngha ta Zakari 8:16.

† **4:26** Ta gra vgha nda Zabura 4:5 ka ta nghay lu ta gwada Grek ɳa ghallya. ‡ **4:30** Gray nda Isaya 63:10.

dmakuha ghuni, manda va ya plaghuna Lazglafta ta dmakuha ghuni nda ma Kristi[§] ya.

5

Nzaku ma tsuwaðak

¹ Ndana tama, zwana Lazglafta ya dvu tsi katakata kuni, ksawaksa ta sadani*. ² Ma slnaha ghuni ta magə kuni inda fitik, maraŋwamara ta dvu ɳa sanlaha. Mantsa ya dvuta Kristi ta amu ma mtutani ɳa mbamafta. Tsa skwi maga tsi ya ná, zdəganazda ta Lazglafta[†] manda skwa pla ghəj ta vlaňta lu.

³ Ya nda nza kuni ka ɳa Lazglafta ya, yaha kuni walantá hliri, yaha kuni maga skwa hula, yaha kuni tsagana, yaha mndu da razaghunafta ta ghəjja tsa skwiha ya. ⁴ Ra a guli ka saba skwa hula, nda tsabaku, nda ɓla vgha ma wa ghuni wa. Skwi ta raku ka sabi ma wa ghuni ná, rfay ghuni ta Lazglafta ta ghəjja inda skwiha magaghuna tsi. ⁵ Wya skwi ɳa snajta ghuni: Had gwal ta hliri, nda gwal ta maga skwa hula, nda gwal ta tsagana, dza'a mutsaftá skwa za mgham ma luwa ga mghama i Lazglafta nda Kristi wa. Tsa gwal malaghumala dvafta taŋ ta tsagana ka Lazglafta ya ná, ka guram nda wuya skwi tsaya.

⁶ Yaha mnduha da nanagħatá kaghuni nda tsakalawa taŋ. Ta ghəjja tsa għwadaka skwiha ya ta basa Lazglafta ta ɳuduf dza'a kəl tsi ka tsanagħatá guma ta gwal ta maga tsa għwadaka

§ **4:32** Gray nda Mata 6:12, 14. Ka plaghunatá tsi, ma sanlaha ná, ka plamatá həj. * **5:1** Gray nda Levitik 19:2, Mata 5:48. † **5:2** Gray nda Sabi 29:18. Ta dvaftá amu: Ta dvaftá kaghuni, ka sanlaha.

skwiha ya. ⁷ Ma guyə kuni ta vgha nda tsa gwal ta maga mndərga tsa ghwadaka skwiha ya. ⁸ Si ma grusl nzatá nzakwa ghuni ghalya. Ndana tama, nda ndi'a kuni nda Mgham Yesu, ma tsuwadak[‡] nzatá nzakwa ghuni, nzawanza tama ta nzakwa ghuni manda gwal ta nzaku ma tsuwadak. ⁹ Kəl yu ka mnay mantsa ya ná, ta sli'agapta ma tsuwadak[§] na skwiha dinadina, nda skwiha tdukwatdukwa, nda kahwathwata. ¹⁰ Navawaña ka tsəmaptá skwi ta zdəganatá Mgham, ka maga kuni. ¹¹ Ma fam kuni ta ghənja ghuni da ghwadaka skwiha ta magə gwal ma grusl*, had hayhayani wa. «Na skwi ta magə kuni na ná,» dina a wu, ka kuni mnanañtā hən̄ bañluwa katək. ¹² Ta ksaku ka hula dər gwadafy ma wi ta tsa skwi ta magə hən̄ ma difa madifa ya. ¹³ Ka kligrinka lu ta ghənja tsa skwiha ya ta dabi katsi ná, dza'a nzakway tsuwadaka. ¹⁴ Ka nda ghada saba skwi ta dabi katsi ná, gi tsuwadak nzakwani. Tsaya ta kəl lu ka mnay kazlay:
 «Kagha mndu ta hani, sli'afsli'a ta hani.
 Sli'afsli'a mataba gwal nda rwa,
 ka tsuwadakagħafta Kristi» kə'a ya.

¹⁵ Mantsa tama, dasuwa ka kuni nda nzaku ta nzaku kuni. Ma nzaku kuni manda la rgħa, nzawanza manda gwal nda mahizl ma ghənja tanj. ¹⁶ Inda fitika mutsafha ghuni ta maga skwi dina ya ná, gi magawamaga, kabga ndada a ghwadaka skwiha ta magə mnduha ta na fitik na wa. ¹⁷ Tsaya tama ná, ma nza kuni manda la rgħa, navawaña ka sna skwi ta mnaghunata Mgham ja magay ghuni.

[‡] 5:8 Gray nda Isaya 60:1. 3. [§] 5:9 Tsuwadak: Sulkum, ka sanlaha (gray nda Galat. 5:22). * 5:11 Gray nda Ruma. 13:12.

¹⁸ Ma ghuyaf kuni nda ima inabi, ya ta 6adzay ta nzakwa mndu, Sulkum nda għuha katsi mbutá kaghuni. ¹⁹ Wadahana fwa vgha sani nda sani mataba ghuni, nda inda mndəra laħaha ya ta vlagħunata Sulkum. Zləzlvawa Lazgħafta ma hyahya njudufa† ghuni nda laħaha. ²⁰ Rfawarfa ta Lazgħafta ta nzakway ka Da inda fitik ta ghəjja inda skwi ta maga ghunata tsi nda ma Yesu Kristi.

Nzakwa i zə'al nda marakw

²¹ Hanaganawa hana ta ghəjja ghuni mista sani nda sani, kabga ta zlənġay kaghuni ta Kristi.

²² Kaghuni mi'aha, ka hanaganahana dər wati ma marakw ta ghəjji mista zə'ala tanj. Manda tsaya dza'a maranja kuni ta hanatá ghəjja ghuni mista Mgħam Yesu. ²³ Zə'al ná, ghəjja markwa tanj ya, manda nzakwa Kristi ka ghəjji ta ghəjja Igliz ya. Kristi ta mba tsa għwal zlghay nda njuduf ta nzakway ka slu'uvghani ya guli. ²⁴ Mantsa ya guli, inda mi'aha, ka hanaganahana dər wati ta ghəjnani mista zə'ala tanj ma inda skwi, manda ya ta hanaganata Igliz ta ghəjji mista Kristi ya.

²⁵ Kaghuni zə'alha, ka ċvuta dər wati ma zgun ta markwa tanj manda ya ta ċvu Kristi ta Igliz, ka mtutá tsi kabgani ya. ²⁶ Mtumta ta ghəjnani, ka għu bixjtá tsi nda imi‡ nda ma gwadani kada nzakwa tsi hezle'. ²⁷ Ta kumay ta fatá Igliz ka makwatarka ta wa irani. Va a ta nzatani nda rdak wu, va a ta razu tida wu, va a ta dər wati ma bədzaku tida wa. Ta kumay ta nzakwani dina kul had sana skwi tida. ²⁸ Manda tsaya guli, ka ċvuta

† **5:19** Gray nda Zabura 33:1. 3. ‡ **5:26** Nda imi: Tsaya ima batem (Gray nda Titus 3:5.).

zə'al ta markwa taŋ, manda va ya ta dvuta tsi ta slu'uvghani. Mndu ta dva markwa taŋ ná, ghəŋjani ta dvu tsi. ²⁹ Had mndu ta husaŋta slu'uvghani wu, ta zun za ta skwa zay, kelkelkel kə'a ta nghay, manda ya ta zə Kristi ta skwi ɳa Igliz, ka nghay kelkelkel ya, ³⁰ kabga inda amu slu'uvghani mu. ³¹ «Tsaya ta kəl zgun ka zlaŋtā dani nda mani, ka laghwi ndi'aftá vgha nda markwa taŋ, ka nzakwa taŋ ka slu'uvgha turtuktuk§,» ka defteri mnata. ³² Tsa gwada ya ná, nda la skwi mida. Ka i'i ta mnaghunata ná, ta ghəŋja i Kristi nda Igliz ta mna tsi ta tsa gwada ya. ³³ Tsaw nghaghunagha ngha tsa gwada ya ta kaghuni guli. Inda mndu ka dvuta tsi ta markwa taŋ manda ya ta dvuta tsi ta ghəŋjani. Inda marakw guli, ka sna tsi ta gwada da zə'ala taŋ.

6

Nzakwa zwani nda dadaha tan

¹ Kaghuni zwani, snawasna ta gwada da dadaha ghuni, kabga tsaya skwi ta zdəganatá Mghama mu, tsaya skwi tdukwa guli. ² «Sna ta gwada da i da gha nda ma gha,» ka lu vindalta ma deftera Lazglafta. Tsaya taŋtanja zlahu fanava Lazglafta nda tatá imi ta sləməŋ tavatani. ³ Wya tsa tatá imi ta sləməŋ ya: Ka ta snay ka ta gwada da dadaha gha, «dza'a zda nzakwa gha, dza'a slraku hafa gha ta ghəŋja hadik*,» ka'a.

⁴ Kaghuni dadaha, ma ganaf kuni ta ғasa ɳuduf ta zwana ghuni. Galawagala ta həŋ,

§ **5:31** Zlrafta 2:24. * **6:3** Aya 2:3. Sabi 20:12, Vrafta ta zlahu 5:16.

taghawatagha ta skwiha ɳa taŋ, zlahawazlaha ta həŋ manda ya ta kumə Mghama mu.

Nzakwa kwalvaha nda daŋahəga taŋ

⁵ Kaghuni la kwalva, snawasna ta gwada da daŋahəga ghuni ma na ghəŋa hadik na. Zləŋawa zləŋa ta həŋ, ka vla kuni ta glaku ɳa taŋ nda ɳudufa ghuni turtuk, manda skwi ɳa Kristi ta maga kuni.

⁶ Ta wa ira taŋ kweŋkweny yeya a dza'a maga kuni manda gwal ta zba rfanaghata mnduha ta həŋ wa. Magawamaga ta inda slna ghuni nda ɳuduf turtuk manda ya ta kumə Lazglafta, kabga kwalva Kristi kaghuni. ⁷ Maganawamaga ta slna ta həŋ nda zdakwa ɳudufa ghuni manda skwi ta magə kuni ɳa Kristi, ɳa mnduha yeya a wa. ⁸ Dər má ka Kwalva ka, dər má ka kwalva a ka wu, ka magamaga ka ta slna dina, dza'a mutsay ka ta nisəla gha da Mgham.

⁹ Kaghuni daŋahəgaha guli, manda tsaya ka kaghuni magay ɳa kwalvaha ghuni. Ma ɳruhə kuni ta həŋ. Dina ka snaŋta ghuni kazlay: Nda kaghuni tani nda hahəŋ tani, daŋahəga turtuk ta nzakway ta luwa daŋahəga ghuni kə'a. Had tsatsi ta gala mndu[†] wa.

Huzla vulu ya ta vlə Lazglafta

¹⁰ Wya kdavakta gwada da ta mnaghunata yu: Mbrawa vgha ma guyatá vgha ghuni nda Kristi, nda tsa mbrakwani dagala ya. ¹¹ Vlaghunavla Lazglafta ta inda huzla vulu ɳa vulu nda halaway. Hlawahla demdem, ɳa dihavata ghuni ta lagha halaway da dzəgħha kaghuni. ¹² Ta vulu nda mnda səla a amu ta vulu wa. Ta vulu nda għwasaka

[†] **6:9** Gray nda Vrafta ta zlalu 10:17.

sulkumha nda mghamha taŋ ta ga mgham ta maga għwadaka skwi ta na ghənja hadik na amu, nda ya nda għwadaka sulkumha nda mbra nda mbra ma għuva jata luwa mu guli. ¹³ Tsaya tama, hlawahla ta inda tsa huzla vulu ta vlagħunata Lazgħafta ya, da hwaya ftá kuni sagħar ghuya danja, nja diħavata ghuni ka ńċanġda ka għzlafta, ta darra kaghuni.

¹⁴ Hba fwa vgha! Ka nza kahwathwata da kaghuni manda hbatá hudi nda 6anava. Magawa tħukwa skwi, kabga maga skwi tħukwa ná, manda suda ta gudum nja kata vgha ya nzakwani. ¹⁵ Dza'a da mna Lfida Gwada ta vla zdaku ná, nda nza manda sudatá babaħ ma sela nja dza'a da vulu. ¹⁶ Ma inda skwi demdem ta magħi kuni ná, fafwa ghənja ghuni ta Yesu Kristi. Zlghay nda ńjudufa ghuni ná, nda nza manda zalam nja huzla hava ka vu għandand ta pghu halaway ta kaghuni. ¹⁷ Grafwa gra kazlay: Mbaghħuna f'mba Lazgħafta kę' a, tsaya dza'a nzakway manda takazak ta famta kuni ma ghənji nja kata ghənja ghuni ya. Njanawajha ta gwada Lazgħafta, tsaya ta nzakway manda budugwa faghħunam Sulkum nda għu�‡ ma dzvu. ¹⁸ Ma inda tsa skwiha ta magħi kuni ya, magawamaga ta du'a da Lazgħafta, dawawadawa ta kataghħunatani inda fitik manda ya dza'a pghażże Sulkum nda għu� ta kaghuni. Nzawanza ndiri, yaha kuni walantä zlanjtā maga du'a. Magawa du'a inda fitik ta ghənja mnuduha

‡ **6:17** Vliha nja gra aya 14 ka labə ta 17: Aya 14: nja gray nda Isaya 11:5, 59:17. Aya 15: Na gray nda Isaya 52:7. Aya 16: Għwadak tsaya nzakw ka mnida maga għwadaka skwi, (Mata 6:13, Yuhwana 17:15). Aya 17: Gray nda Isaya 59:17, 49:2.

Lazglafta. ¹⁹ Magawa du'a ta ghə̄ja i'i guli, ka saba gwada tħukwa ma wa da ta gunaftá yu ta wi ka mna gwada Kristi, kada nzata yu wadah ɻa tsislānaptá mnduha ta skwi nda difa ma Lfida Gwada. ²⁰ Yesu Kristi ta zbaptá i'i ɻa ghunayni da mna Lfida Gwada. Ta ghə̄ja tsaya kəl lu ka tsamtá i'i ma gamak ndanana. Magawa du'a da Lazglafta ta ghə̄ja i'i ka nzata yu wahwah ka mna gwadani manda ya ta raku.

Ga zgu

²¹ Ta kumay yu guli ta snañta kaghuni ta nzakwa da nda skwi ta magə yu tanī. Dza'a mnaghunamna Tisik§ ta inda skwi ta ghə̄ja da. Tsatsi ná, zwañama mu ma zlghay nda ɻuduf ya ta dvu mu ta maganatani ta slna ta Mghama mu ya. ²² Wya yu ta ghunadapta da kaghuni ɻa mnaghunañtā nzakwa jni, ɻa ksaghunamtá ɻuduf.

²³ Inda kaghuni zwanama, ka vlagħunavla Lazglafta ta nzakway ka Da, nda Mghama mu Yesu Kristi ta zdaku, nda tva dvuvustá vgha sani nda sani, ka dza'a kuni ta kəma ta kəma nda zlghay ya zlghaf kuni ta Kristi. ²⁴ Ka vlaejvla Lazglafta ta zdakatahudani ta inda gwal ta dvutá Mghama mu Yesu Kristi nda dvu ya kul had ta kdaku.

Deftera Lfidha Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898